SEN 5 MYNGE. **Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!**

BURIAAD-MONGOL YNEN

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mongol Moziin Komiteedoi, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Tybei Gyisedxexe Komiteedoi ba Profsojuuzuudai Buriaad-Mongol Soveedoi yder byriin oorgan

№ 50 (2083)
1937 onoi MAARTIIN 3
14-dxi zilee garba.
Ulaan-Yde
BMASSR

Deede-Yde (Ulaan-Yde) goorodii sagaan bandiiiduudhaa, xariiin interveentnerhee syleelheer arban doloon zil xysehenei oi mandaxa boltogoi!

ALDARTA ARBAN DOLOON ZILEI OI

Oros orondo Aguu jike proletaariiin revoliuuciin bolomog-... xariiin imperialiistnar şyde ...andaa xyrter zebsegleed za... Soveed zasagii daraad orxi... zorilgoor interveence emxid...xehee gadana, Orosoi tybhee ...voliuuciin doljondo soxigdo... oronoi zaxa yzyyr, ugluu ...oigoor xorgodohon sagaan ...eraalnuudta buu zebseg ...ri zeeşe elbegeer ygeze, ...eeniii myn Soveed zasagai ...dahaa tabihan jym.

...esyy berke grazdaan dain ...eze, Soveed zasag bol ga...da dotoodiin daisanuudii ...tar xyseer tyrin daraza ...ihan, ene martagdaşagyi ...18-1919-1920 onuudta Alas ...rna zyg, myn Buriaad-Mon...ol bolbol Japoonoi interveen...in ba tereenei xylehenşen ...gaan bandiiid galzuu muu...ai Semioonovoi xara habar ...o baigaa belei. 1918 onoi ...vguustda sagaan bandiiid ...emioonov ba Japoonton Dee...-Yde goorodii ezelehen baina.

Amagyi sagaan bandiiiduu...al hyidxelte jabuulga, sagaan ...rroor exileze, interveenciin ...a atamaan Semioonovoi aluur...ad buugai homon nagaixa ta...aur xojoroor Buriaad-Mongol...oki azalşa arad zoniii 18 ha...in turşa soo zerlig muuxai...ar zoboozo tuliaaza, alaxa ...rataigaa alaza, emegteinerii ...yseeree edeleze, arad zoniii ...uurin tosxonooriinь deerme...en xooholxoor yle baran, gal...aza şataaza baihan jym.

Azalşan aradai erxe syleе ...xai xelexeerş bişe hen belei. ...rda teenь Soveed zasaghaa ...riaad Mongol aradta olgog...ohon byxii erxe sylee xuu ...hagdaşahan. Bajad nojod, ...ma bandinuud tolgoigoo ...rgeze sagaan bandiiid Semioo...ovoi ba şunaxai interveenciin ...yide myrgexe hygedxe zer...eer, tedeenei tuhalmarşad ...olzo, ygeitei jaduunaraa dar...za, doromzolxo jabadalaa ...iam byri tyrgedxehen baina.

Xedii tiigebeş, azalşa aradai ...axa xysel zorig baaxanş buu...agyi; byleg bolьşeviiguud ...ynzegii podpoolьhoo oloniitii ...mxidxexe xydelmeriee tahal...uulaagyi baigaa. 1919 onoi ...ojaabrьda Deede-Ydede paar...iin podpoolьna komiteed em...idxegdehen ba myn xydee ...uurinuudaar podpoolьna ko...uniis yyrnyyd baiguulagda...an baina. M. N. Jerbaanov, ... Petroov (Trofiimov), L. Ne...oomniaşçii, A. Bagzaanov, ... Kyznecoov (Voronoov), Je. ...eebedev, Şirookix-Poliaans...i, V. Seroov, G. Kamiinin ba ...usad xeden arbaad aixagyi ...rig tygelder bolьşeviiguud, ...aigal şadar ba Buriaad-Mon...oldo podpoolьhoo paartiiin ...ydelmeri udaridan jabuulza, ...agaan bandiiiduud ba xariiin ...nterveenciin urdahaa xatuu ...meselde olon tymeniii uriaa...n emxidxehen aldar gabijaa...a nyxed myn.

Zebsegte bosolgoonoi beled...ei xydelmeri nelieed jabuu...gdaza, 1919 onoi hyyl bagaar ...a xaana partizaanai otriaa...uud emxidxegdeze, buu zebsegeer dutamag, toogoor yseenş bol bosolgoon hyzeren delgerehen baina. Buriaad zonoi bajan talanь sagaantaniii ymegşelexe, eehedeingee dundahaa Semioonovoi bandiiid Tabxaajev metiin aluurşadii ulaantanai urdahaa tabidag baigaaş haanь, ygeitei talanь partizaan otriaaduud ba jyre ulaantanda alxabtar duratai xandaza, ali bolxo argaar tuha xyrgedeg baihan jym.

1920 onoi exieer Buriaad-Mongol ba byxii Baigal şadar bol revoliuucan xydeleenei gal dyleer xaşagdahan baigaa. Partizaan otriaaduudii tolgoilozo, daisadai urdahaa gaixamşagta baatarligaar temesehen **Je. Leebedev, Loşçenkoovoi xybyyd, Smoolinoi xybyyd, G. Petroov, T. Anoosov, Saveelьjev, F. Çebyynin** ba busad; buriaadai duundahaa **Baltaxiinov, C. Ranzuurov, D. Banzaragşiin** ba busad nyxedii Buriaad-Mongol arad hanaza baina.

Baatar Ulaan Aarmida buta soxigdohon sagaantan ba xariiin interveenciin ylegdel xog boguud (generaal Kaapeliiin seregyyd ba busad) 1920 onoi exieer Baruun zyghee tyrigdeze jirexedee manai ende myn baga bişe hyidxel xoro tatahan baina. Tiigeed, ilaltahaa ilalta teeşe alxan jabahan Ulaan Aarmiiin xehegyydeer negedehen partizaan otriaaduud 1920 onoi maartiin 2-to Deede-Ydii sagaantanhaa ba xariiin interveencehee xoişolongyi syleelze, byxii Buriaad-Mongolii seberleed, Alas Durna zyg bariza, daisanaa myrden oşoo hen. Deede-Ydii syleelxiin tylee aixabtar xatuu temesel xegdeze, nelieed jixe şuhan adxarahan baina.

Tere geheer 17 zil yngerebe. Ene xugasaa soo Buriaad-Mongol arad byrin erxe syleetei avtonoomito respyyblike bolzo, azaxui ba kylьtyyrejee socialiis johoor zybxen zoxiooxoor yle baran, orosoi proletariaad, komuniis paartiiin ba Soveed zasagai bolon araduudai aguu jixe voozdь nyxer **Staalinai** xaluun tuhalamzaar ba yder byriiin anxaralgiin aşa tuhaar azaxuin ba kylьtyyriin talaar nelieed jixe ilaltatai, aguu jixe Soveed oronoi tyryy respyyblikenyydei negen bolzo xygzee.

Xydee azaxuimnai baragsaan şaxuu xamtarahan, kolxoozoi pooli deegyyr bulad traaktornuud zele tatan jabana. Indyystrimnai xygzeze, yndehenei kaadra urgaza jabana. Kylьtyyre gegeerelnai nelieed urgaa.

Gebeş, Durna zygei xile deere baihanaa martaxa johogyibdi. Xariiin kapitaliistnuud, ilangajaa Germaani Japoonoi paşiistnuud şine şuhata dainda galzuugaar beledxeze baina. Manai urda xexe byteexe jyymen yşee jixe. Xorbee xariiin şunaxainuud manai Exe orondo dobtolon oroxii zabdabalanь busaltagyi şanga xariuu sexilto ygexe johotoi ba ygeze şadaxaş baihamnai hezeggyi.

1937 onoi maartiin 5-da B.MASSR-ei Tybei Gyisedxexe Komiteedoi IV zarlalai 3 dxi seessi Ulaan-Yde goorodto zarlagdaba.

SSR Xolboonoi Tybei Gyisedxexe Komiteedoi preziidiymde

Fevraaliiin 27-do SSR Xolboonoi Tybei Gyisedxexe Komiteedoi preziidiymei zasedaani deere Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiiin baatarlig xybyydei şine otriaadta oorden-xairanuudii ygehen baina.

Ulaan Aarmiiin daişalaxii komandiirnuud: axalagşa lejtenaant REÇAGOOV, polkoovnig TYRZAANSKI, lejtenaant ÇERNIIX, majoor ŞAAXT gegşed zasedaani xytelegşe nyx. G. J. PETROOVSKIDO oşono. Edener Soveed Xolboonoi oborooniin xysii bexizyylxe talaar zasagai tusgaar ton xynde berxe daabarinuudii zişeete hainaar dyyrgehenei ba eneende geroiizmii xaruulhanai tylee şagnagdahan baina. Edenerte Soveed Xolboonoi Geroin nere zerge olgohon tuxai graamotanuudii ba Leeninei oordenuudii ygene.

Soveed Xolboonoi Geroi majoor ŞAAXT yge xelene. Soveed Xolboonoi Geroin deede nerii bolьşeviig omogoor zyyxe—naidabariii eerein nyxedei nereer paarti, zasagta, nyx. Staalinda ba Moolotovto ygene.

Edenei udaa, Xydelmerişen-Tariaaşanai Ulaan Aarmiin 100 komandiirnuud oorden xairanuudii abba.

Ede şine oordentodoi dunda SSR Xolboonoi gyrenei xilenyydii xamagaalxa xeregte erelxeg zorig ba geroiizmii xaruulhanai tylee şagnagdahan Alas Duranadaxi Ulaan Tugta Tusxai Aarmiiin baga komandiirnuudai gryype bii.

Xydelmerişen - Tariaaşanai Ulaan Aarmiin komandiirnuudai udaa aviaaciin № 22 zavoodoi xydelmerişed oorden-xairanuudii abana.

Alban ujalgaa dyyrgexe zuuraa, erelxeg zorig ba geroiizm gargahanai tylee şagnagdahan grazdaniiin A. G. TRAAM gegşede Ulaan Tugai oorden ygebe.

Udaanь, RSFSR-ei Aradai Artiist V. A. MIÇYYRINAA-SAMOJLOVA, RSFSR-ei Aradai kompoziitor J. J. DYNAJEEVSKI, poeed V. J. LEEBEDEV-KYMAAÇ gegşed oorden-xairanuudii abana.

Nyx. MIÇYYRINA-SAMOJLOVA xyndete xairiin tylee zasagta bajarii xyrgene. Poeed LEEBEDEV-KYMAAÇ nyx. PETROOVSKIDO xandaza yge xelexe zuuraa, uran şyleg unşaba.

Oorden-xairanuudii ygehenei gee udaa tyryylegşe nyx. G. J. PETROOVSKI şagnagdagşadii amarşalan yge xeleze dyyrgexe zuuraa xelexenь:

— Xyndete nyxed, taanarta hainiii xyseneb. Socialiizmiin tugii deere barigtii, enetnai byxii delxei deere ilaxa baina.

Bygede xyl deere bodono, zaal soo „Uraa“ xaşxaraan duuldaza paarti, Soveed zasag ba nyxer Staalinii xyndelhen aliga taşaan bolno.

(TASS).

Cebegdorzo Budiin—urdiin partizaan, Je. V. Leebedev—urdanь partizaanai otriaadai komandiir jabahan.

DEEDE-УDII ABALGA

(Partizaanuudai otriaadai komandiir jabahan nyx. K. I. IVAJLOVSKIIIN xeeresenhee).

Semioonovtonoi baanda ba japoonoi interveenceşen Deede-Yde goorodoi „ezeniinь“ bolonxoi, goorodoi azalşadai dunda hyil todxor tataza, aluur xiuduur, arxi xaartaar yder sagaa yngergeze, ynendee yxexe sagaa xylieeze baigaa hen. Xydeegeiş huuringuudaar galzuu sagbantan ger baraa galdaza, azalşan tariaaşaniii yimyylze, yre zeerinь buliaan edelze baigaa hen.

Deede-Ydiin paartiiin niuusa, podpoolin komiteedei togtooloor xadaa, goorod şadarai aimag rajoonguud dekaabriiin 18-da partizaanguudai zebsegte vostaani xexe johotoi baigaa. Goorodhoo 10 kilomeetr gazarta baigaa Desiaatnikovo huurinai tariaaşan bidenei zebsegte vostaani ton niuusaar beledxeze baitarnai, Deede-Ydehee nyx. Leebedev jireed, vostaani xexe yderiimnai xoişoluulba. Uşariinь xadaa, goorodto dyte geeşet, xoliinxidtojoo xysejee negedxyylze gansata bodoxot geze hemeer oilguulaad saaşaa oşoba.

Tiigeze baitarnai, paar mori ba 3 mori zergeşehen 75 podvood Soolgo elьgegtii gehen zaxiralta Soolgodo baihan sagaantanai aluurşa, Priistav Kyrbaatovhaa, dekaabriiin 20-do jirebe. Xoito yderiinь huurinaixidai bygediin suglaan bolzo, tere Kyrbaatovai zaxiralta gyisedxexe tuxai xelseen bolbo. Paartiiin podpoolin yyrei geşyyn nyx. K. Loşçeenkov tyryytei manaixin podvood elьgeexii ogtolon arsaza xelebe. 1905 ondo Çitede zandaarmiin polkoovnig jabaza nelieed olon revoliuucaşadai tólogoinuugii abahan Antoonov gegşe manai hyyleer bodood, eldeb yngeer zanaza zaxiza baiza podvood zaalhaa elьgeexe hemdi gebe geeşe.

Bide tere doroo, sagaantanai tere tagnuul'şaniii ygei xexe geze zybşebebdi. Tereeniii amidiigaar orxioohaamnai, bidenii sagaantandaa xoblozo, bultiimnai aluulxanь soxom hen.

Suglaanai dunda huuhan G. Loşçeenikovnai „nagaanaa“ gargaxanь xaragdaxatai xamta buuş najarşaba... aluurşa Antoonov ybsyygee teberieed gazaaşaa dab gezeş daxin buu nyrşebe... Seezedee xojor şarxatai bolhon Antoonov gazaa garxatajaa unaşba... Suglaanaixid şag şuujaa tatan xensonxoor, xen-yydeer gyildeze garaad, taraşba. Bide-paartiiin yyrei geşyyd tere doroo jaaral suglaa xeed: huurin deere Soveed zasag togtobo geze sonosxood, M. P. Loşçeenkov nyxeree huurinai revkomoi tyryylegşe bolgon hungababdi. Tereeneigee hyyleer bi huurinaigaa revoliuucan bodoltoi xynvydii sugluulza, partizaanguudai zebsegte otriaad emxidxebeb. Tedeeneigee negii Tarbagatain huurin, nyx. Çebyyninde elьgeeze, bolohon uşar bygedii medeeseed, udaaluulan bi otriaadaa abaad Tarbagatai oşozo nyx. Çebyyninei otriaadtai niilebeb.

Aimag rajoonguudaar zebsegte vostaani udaa udaagaar bolbo geeşe. Huurin byriiin partizaan otriaaduud bygede nyx. Leebedevei zaxiraan dooro negedeze Deede-Ydii abxiin beledxel jabuulbabdi...

1920 onoi maartiin 1-ei hyni goorodoi zyg byxenheenь dytelbebdi. Bi batalьjoon seregee daxuulaad, goorodoi baruun urdahaanь Ydiin urda bejiin huurin şiglen orobob; Kolaaşnikovoi otriaad xoito talahaanь, tymer zamii zubsaza orobo; Briyytikoovoi ba Şagynoovoi otriaaduud baruun talahaanь, myngee baigaaşa jixe baani ba ciirkiin ger şiglen orobo; Tryziininei otriaad goorodoi zyyn urdahaa, zyynteiheenь orobo.

Dainş exilebe... Hyniiin tenghee yder boltor dailaldaad baixada, manai urdahaa buugai ama xaruulxa xyn goorod soo ygei bolzo, „Uraa“ xaşxaraldan orozo, Deede-Yde goorodoo ezelee hemdi.

Manai aradai zyrxelig baatar xybyyd komuniis paartiiin xytelberi doro jabaza 1920 onoi maartiin 2-oi yder Deede-Ydii, mynөө soveed Buriaad-Mongoloi niis Ulaan-Ydii, sagaan bandiiiduudhaa ba xariiin interveentnerhee syløølhen bain

BAIGAL ŞADARXI GRAŻDAAN DAINAI BA INTERVEENCIIN XROONIKA

1919 on

Apreelь. Deede-Yde gooro-doi podpoolьno konfereence bolzo, tereende 15 xyn xabiadaba. Podpooliin komiteed şine sostaavaar sunggagdahan baina.

Ijyylь. Nyxed Kalaaşnikov ba stolboov aarestda abtaahen. Xozomiinь Kalaaşnikovii sagaantan buudaza alahan ba stolboov semioonovoi tyrmede naha barahan baina.

Nojaabrь. Deede-Ydiin pod-pooliin komiteed bolboi dekaabriin 19-21 ydernyydte bosolgoo exilxe tuxai şiidxeberi abba.

Dekaabrь. **9/XII**—bolşeviiguudai podpooliin komiteedoi geşyyd bosolgoondo esesten beledxexiin tulda xydөө huurinuudta garaa hen.

12/XII—Şaraldai ba Gaşei tosxonuudta podpooliin komiteedoi geşyyd niutagai edibxiteneer zybløө xebe.

19/XII—Gaşei ba Şaraldai tosxonuudta D. Smooliin ba I Kovalioov gegşed bosolgoo yydxehen baina. Bosolgooşod Muxar-Şiberte sagaan miliicii buu zebsegheenь hullahan ba 87 xyn buutaigaar ba 5 xyn buu ygeigeer bosohon baina.

20/XII—Biçyyr ba Baga-Kunalei tosxonuudta niutagai yyrnyydeer bosolgoo yydxehentei daşaramduulan, ende nyx. **Leebedev** jiree hen.

21/XII—Baga-Kunaleida **Smoolnai** xybyyd **Abraam Prokopi** xojoroi daişalxii gryype (zebsegtei 25 xyn) bosohon baina. Edener byi tosxondo miliicii ba kontrraz veedkiin byieg efeceernuuda buu zebsegheenь hullahan baina.

Baigal şadarai Seregei revoliuucan ştaab emxidxegdeze, enenei sostaavta: **D. K. Smoolin J. L. Kovalioov, S. Şiroo kiix-Polianski** ba **Leev Leebedev** oroo hen.

Petroovsk zavoodhoo miliiciin naçaalьnig Çaajkin ba Kyrbaatovoi komaandada doro sagaantanai myrdelgiin (karaatelьnai) otriaad garza, Xarayyz tosxoniii ezelee hen.

Baga Kunalein voolostь byxiigeeree Smoolinai xybyydei xytelberi ere toxoloon baina. Xyn Desiaatnikovo tosxon bosozo, Leşçenkoovoi xytelberi doro jabadag daişalxii gryyp bolbol Semioonovoi sagaantnuudii aarestda abaa hen.

22/XII—Smoolinai xybyydei tolgoilohon 45 xyntei otriaad **A. Faldeejevai** komaanda doro jabaza, Biçyyr tosxondo baga zerge buudalдaanai udaa miliicii buu zebsegheenь hullahan baina.

Niutagai organizaaca bosolgoondo nilebe.

Çaajkinai sagaan otriaad Xaraşiberii ezelebe.

Tarbagatai, Baraaşoovo, Jixe-Kunalei, Peesterevo, Doodo-Żirem tosxonuud bosohon baina.

Bosolgooşod Tarbagatai tosxondo myrdelgiin Zirnoovoi

Deede-Ydiin, Troicko-Saavskiin yjeezdnyydei ba Xoriiin, Selengiin aimaguudai territoorii deere seregei baidalii sonos xohon tuxai Baigal şadarai Seregei-revoliuucan ştaab prikaaz gargaa hen.

27/XII—**Kovalioov** ba **Leebedevei** komaanda doro jabahan otriaaduud Xara-Şiberii dobtoiozo oroo hen.

Çaajkinai otriaad baga zerge buudaldahanai hyyleer Xonxolo teeşe texerihen baina. **Kovalioovoi** otriaad Xonxolo tosxoniii ezelebe.

Maletiinskiin **voolostiiin** tosxonuud bygedөөrөө bosohon baina.

24/XII—Baigal şadarai Seregei-revoliuucan ştaab bolbol, Selenge goorod, Xarayyz tosxon, Xiolgo ba Syxe gorxonuudi zubşan byxii bosolgoonuudii ali bolxoor tyrgedxexe tuxai şiidxeberi gargahan baina.

25/XII—**Kovalioovoi** otriaad Xarayyzii ba **Abraam Smoolinai** otriaad Ylentii dobtolozo orohon baina. Maleetahaa Syxe-Ulaan-Ganga teeşe **P. Smoolin** dobtolgo xee hen. Şine Zaganhaa Selenge goorod teeşe **Leebedevei** otriaad dobtolgo xehen baina. Biçyyrhee Okiino-Kliyyçi teeşe **Afanaasьjevai** otriaad dobtolgo xee hen.

26/XII—**P. Smoolinoi** otriaad Ulaan Gangii ezeleed, tendee miliiciin 40 xynii buu zebsegheenь hullahan baina.

29/XII—**Leebedevei** otriaad Selenge goorodii ezelee hen.

31/XII—Deede-Ydehөө 120 xyntөө byrildehen myrdelgiin otriaad garza, Ivolgiin Kliyyçi tosxoniii ezelehen baina.

Xyn Deede-Ydehөө zerlig diviiziin otriaad 400 ştiiktei, 100 saabeltai, 2 pylimioodtoi ba 2 yxer buutai garaad, Vaxmistrovo tosxoniii ezelee hen.

„Yxexe tabilantai baigaa haa, teed yxene bezeb"

1919 onoi ijyyniiin 5-ai ylgөөgyyr erte, ajaar xoliiin Sibiiriiin Çite goorodto, atamaan Semioonovoi baanda bolbol nyx. Vagzaanovii zoboozo tuliaaza alahan baina. Manai paartiiin mandagar xydelmerişe ene xyn өөreingee ami nahaa aixabtar xynde zobolontoigoor dyyrgee belei! Yxexiingөө urdatei nyx. Bagzaanovoi bişehen bişegii ende xaraad yzeje.

„Xyndete Maaşa hyylşiinxiee amarşalnab! Vaali ba Taaniii amarşalnab! Mynөө ylgөөnei dyrben çaasta—maniii buudaza alaxajaa abaaşaza jabana. Maaşamni by uidaarai. Xairatai baarmamni by gaşuuda. Gertee Tveerьtee xarixii oroldoorai. Minii tuxai muu jyyme xelsee haanь Maaşa, xөөri xemni, xendeş by etigeerei. Xeneeş urda zemegyib. Bi hain jyyme jixii bytөөgөөb,—şi tereeniii medeneş. Xerbee yxexe tabilantai baigaa haa, teed yxehyyl bi. Yxixybyydee xarazaa gamnaza baigaarai, tedeen de tiime hain aba ondoo oldoxogyi geze Maaşa medeerei. Paartiiin xydelmeriş myn hain baigaa hen—jyyme bytөөxe geze jixeer oroldoob. Teed iime jyyme bolşohondonь bi zemetei bişeb.

Bajartai!
Aba ba xani nyxer
A. Bagzaanov.

1919 onoi ijyyniiin 5"

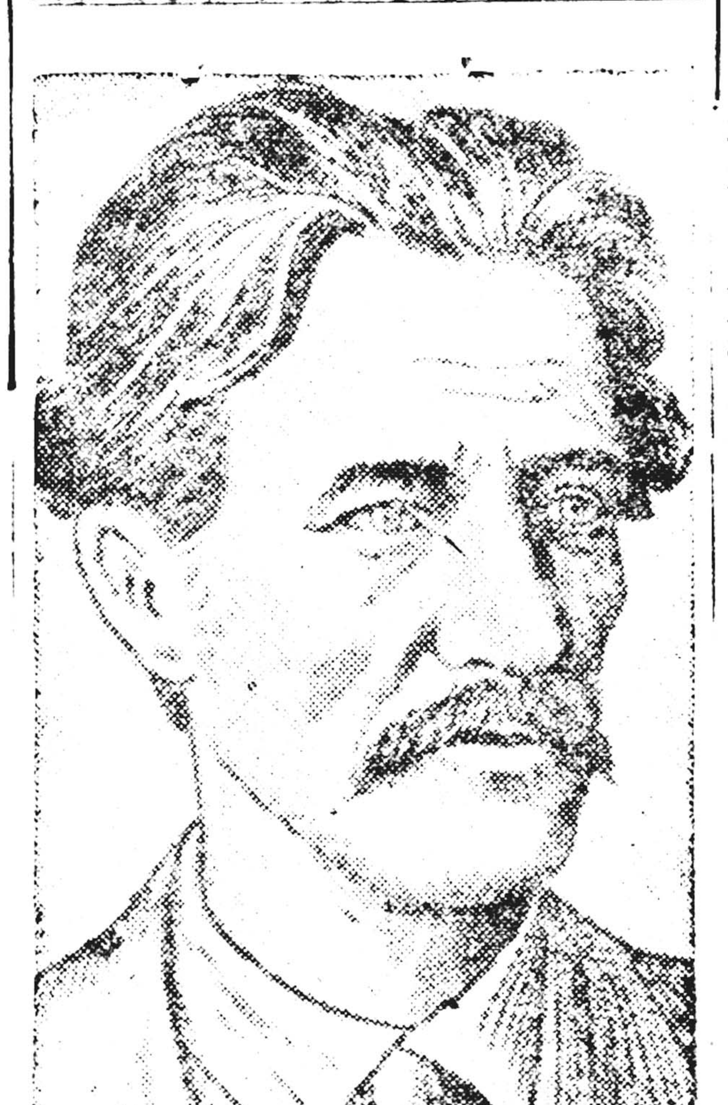

Deede-Ydiin paartiiin podpoolin komiteedoi tyryylegşe baihan nyxer A. P. VOGŻAANOV (Petrooviç).

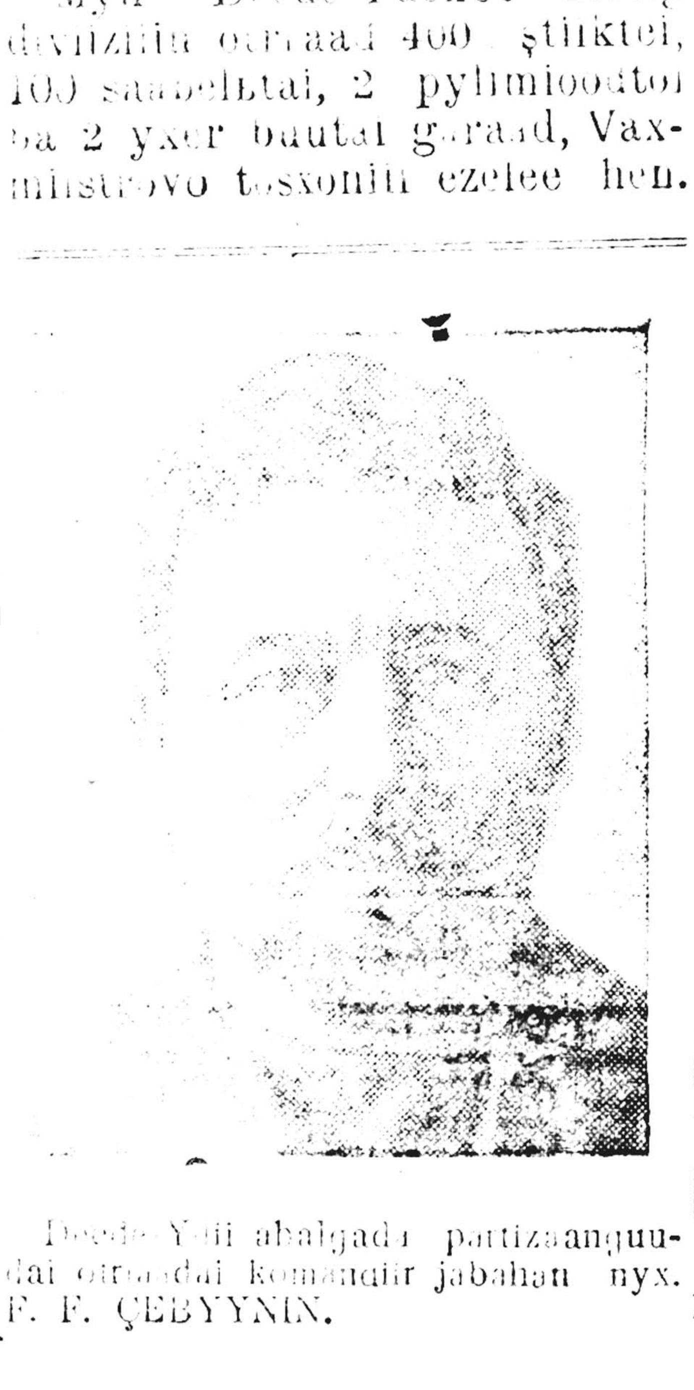

Deede-Ydii abalgada partizaanguudai otriaadai komandiir jabahan nyx. F. F. ÇEBYYNIN.

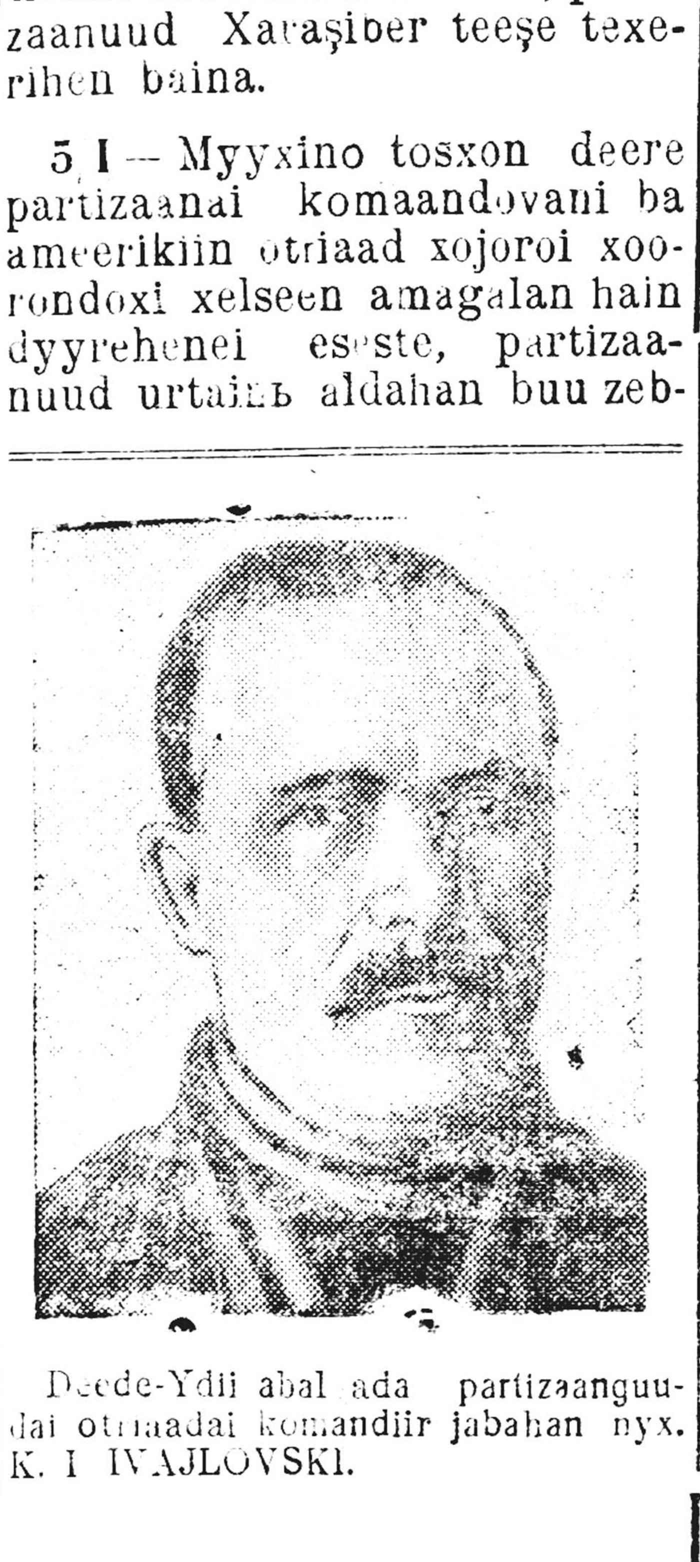

Deede-Ydii abalgada partizaanguudai otriaadai komandiir jabahan nyx. K. I. IVAJLOVSKI.

BAIGAL ŞADARXI GRAŻDAAN DAINAI BA INTERVEENCIIN XROONIKA

1920 on

Janvaarь. **1/I**—**P. Smoolinai** otriaad Doodo-Nariim tosxoniii ezelehen baina. Tiixedenь Zinde tosxon deere zahuul Neçaajevai komaanda doro niutagai kasaguudhaa byriidehen sagaan otriaad byieglen suglaraza, **P. Smoolinai** otriaadta esergyyselte xexee beledxehen baina. Ivolgiin Kliyyçe deere Abakyynskiin ba Baaukinskiin otriaaduud baga zerge buudaldahanai hyyleer Semioonovoi Neerşenskiin 30 dugaar poolkiin 2 roota seregii buu zebsegheenь hullazarxihan baina. Tedenei 120 xeheg vintoovka buunuud ba 4000 patroon abtaza, soldaaduudanь partizaanai talada oroo hen.

Zerlig diviizi bolbol Kolobkii tosxoniii ezelebe. Niutagai 250 zon buu zebsegee partizaanuudta tuşaagaad, tedende edіee xooloi ba fyraazai tuhalamza ygebe.

2/I—Zerlig diviizi Tarbagatai tosxoniii şiglen dobtolgo xebe. Partizaanai otriaaduud urdahaanь tulaza, Omylioovsk xada deere baiidahanai hyyleer, zerlig diviizi gedergee Kolobkii tosxon teeşe busahan baina.

3/I—Zerlig diviizi partizaan otriaaduudta tyrigdeze, Kolobkii tosxonoo orxiood, Deede-Yde goorod teeşe jaaralaar texerihen baina.

4/I-Japoonton bolbol partizaanuudai urdahaa jixe xysetei, olon zontoi otriaaduudii elьgeexe geze şiidebe. Deede-Ydehөө Ameerikiin seregei batalьjoon Myyxino tosxoniii dobtolozo, tende baihan 400 partizaanuudii ouu zebsegheenь hullahan baina. Petroovsk zaboodhoo Japoontonoi xojor batalьjoon sereg 8 pylimioodtoi ba nege batareitai garaza, Xarayyz tosxoniii dobtolon abxadanь, partizaanuud Xaraşiber teeşe texerihen baina.

5/I—Myyxino tosxon deere partizaanai komaandovani ba ameerikiin otriaad xojoroi xoorondoxi xelseen amagalan hain dyyrehenei eseste, partizaanuud urtaiiь aldahan buu zebsegee gedergenь abaza, kiinxid hөөrgөө Deede-busahan baina.

Japoonton partizaan jixe dai xeze, Xaraşiber xedenь, partizaanuud noo aluulhaar Zagan ba teeşe texerihen baina.

8/I—Japoonton Şaral xoniii ezelhen baina.

Şine Zaganhaa jirehe zaanuudhaa şine otriaad xegdeze, ydeşelen **Leeb** komaanda doro partiz riaad Bariikinsk Kliy Şaraldaiji şiglen japo urdahaa garhan baina.

9/I—Japoonton Şarald xiood, Şine Zagan teeş ribe.

10/I—Hyni japoonton Zaganiii orxiood, Biçyy texeribe.

Leebedevei otriaad Ş tosxoniii ezeleed, ydeşel Şine Zagan ba Zagan st ezelebe.

13/I—Japoonton daig tymer zamai şugam teeş bagatai staancii şigle jaaralaar texeribe. T **Klimoovoi** ba **Çerni** otriaaduud myrdeze baina.

14/I—Zerlig diviizi G rino tosxoniii tonozo lood, saaşaa Selenge go damzan Mongoloi xilii oşobo.

15/I ba **15/I**—Xarayyz Deede-Ydiin froontnu geegdeze, partizaan otri Kardoon, Kolobkii tosx ba Ivolgiin kliyyçiii eze

18/I—Kydaan, Kabaansl liyyi, Posoolьsk tosxon Selengiin adagai rajoon goo xebe. Partizaan otri emxidxegdeze, tedeende xyrter zon xabaadaba.

20/I—Troicko-Saavsk doi ulaan kazaarma xaaltatai baihan 1300 sagaantan hyylei xeden soo xuu alahan baina.

20—23/I—Bargazanai y Çitiin traakt zubşaad: do-Kyrbi, Xuuşan-Kyr getei ba bişe tosxonuud goo xehen baina.

Fevraalь. **8/II**—Xoito tiin xeheg seregyyd Yd da bejiin tymer zamai ezelebe.

15/II—Kaapelьvcnuuda ryy koloonno seregyy baansk tosxoniii ezelebe

16/II—Partizaan otri kaapelьvcnuudii Kabaa namnahan baina.

17/II—Baigalai yme gryype seregyydii kom lagşa nyx. **Kalaaşnikov** hee gargahan baina.

19/II—Troicko-Saavsk xidehen Revkom bolbol z gartaa abza, semioono aarestda abaad, tende xitad seregyydii daraha na.

26/II—Kaapelevcnuuda lei xeheg seregyyd Deed goorodii orxizo arilba.

27/II—Berioozovkiin zoonhoo Neerşenskiin 3 poolk bygedөөrөө xoito tdo niilehen baina.

29/II—Xoito froont laaşnikovoi gryype xojor rondo daişalxii barisaa b lag laba.

Maart. **2/III**—Hyniiin daan bolhonoi esэste, gyyr Deede-Yde goorod liuucan seregyydeer өze hen baina

PRIKAAZ

BAIGAL ŞADARAI BYXII BOShON AŻALŞAN ARADAI SEREGYYDTE

1920 onoi *fevraalь 5 yder.* *№ 5*

§ 1

Aboriin ba Bulagai somonuudai buriaad nyxedei zyghөө Ulaan aarmida tuhalamza boigon myngөөr 26003 tyx. 50 myn., 50 tolgoi yxer, 23 tolgoi xoni jamaa, 82 pyyd oroohoo han daraaraa, ygehendeiь byxii aradai revoliuucan aarmiiin, ceentr ispolkoomoi ba Baigal şadarai seregei glaavna ştaabai nerehee sedxilei bajarii sonosxogdobo.

§ 2

Ene zilei fevraliiin 4-ei operatiiv medeejii eneentei xabsargan tunxaglagdaba.

Baigal şadarai seregyydii komaandalagşiin pomooşnig—ANTOONOV

Baigal şadarai ştaavai naçaalьnigai pomooşnig—SAVEELЬJEV.

Dezuurnii adiutaant IVANOOV.

Japoon seregei darganarta niutagai bosohon revoliuucan tariaaşadhaa

JAPOONOI OTRIAAD

Bide Deede-Ydiin rajoonoi bosohon tariaaşad, tanai tunxaglalii abbabdi. Taanar tere tunxaglal soogoo byxii bosohon tariaaşadii xuu bandiiduud geeşe gehen bainat. Jyynei tyløø bosood, jyynei tyløø temeseze jabahiimnai taanar medene gyt? Bidener, Semioonovoi bandiiduudta galdagdaza hyidxegdeze tosxon huurinuudaigaa tyløø bosohon ba temeseze jabanabdi. Bidener, Semioonovton bolood, tedeenei tuxirdahadta xyseør ebiyylze, bahuulza doromzoluulza baihan yxi basagad, hamagad ba eziinereigee tyløø bosohon ba temeseze jabanabdi. Bidener, manai tosxon huurinuudaar zuram saxixiin orondo, arxidalga xeze, boloşogyi aaşa gargaza baigaa, Semioonovoi buzagai xara zasagaar tabigdahan, miliiciin buzar jabuulganuudii esergyyseze temesenebdi. Bidener aradai zasagai erxiin tyløø, øøhedeingee xereg jabuulgii øøhedøø xyteixiin tyløø bosoobdi. Tiigeed manai xeregte by orolsogtii, øøreingee aagentnuudai xyseørøø bololgoor, yrgeize muu muuxai jabadalaar byxii zonoigoo ymene avtoriteedaa duuhan geehenei øøhedøø mederehen zasagii by ymøøregtii, arşalagtii geze bide bygedeørøø eris medyylnebdi. Taanar orosoi aradta tuha xyrgexe geze jiree bişe, xarin manai aradai zasag, xyrenge zeøri ba gazar uhii bøøn xehegeer xudaldaza baigaa dura gutamaar gemtei muuxai zasagta tuha xyrgexiin tulda jiree bainat. Øøhedeingee aradai erxe syløøgei xoinhoo bosohon, mynøø revoliuucan tariaaşanai aarmi bolon emxireze baigaa manai otriaaduud bolbol gartaa buu zebsegee barin manai ene erkejee tereendemnai dobtolon oroxojoo zabdahan xen byxenhee, myn Japoonton-taanarhaaş xamagaalan temesexe baina. Taanar bolbol, bidenei yşøøte zasagii myn zasagai aradzonoi urdahaa jamar jabuulga xehiinь xydøø tosxon huurinuudaar jamar şineen xynde xoroto muuxai todxornuudii yiledhiinь şalgaza bodozo yzengyi, xamagaalza bainat. Taanar bolbol ende jyynei bolzo baihaniii ende xenei xyserxel ba hyidxelge tataza baihaniii myrdeze ehryylxe johotoi baigaat. Iime hyidxelii bide, bosohon tariaaşad gy ali Semioonovoi baandanuud tatana gy? Taanar, bidende dainiii sonosxoxodoo, bideniii mun muuxai zasaghaa xamagaalan syløølxiin tyløø Baruun zyghøø jireze jabahan byxii oros aradzondo dainiii sonosxonobdi geze medegtii. Bidener bosood, baruun zyghøø jireze jabahan soveed seregyydtei negedenebdi. Soveed aarmiii bidener manai şuhanai axadyyner geze toolonobdi, tedeneeree xamtarxadaa Japoonton—taanarhaaş, Semioonovoi buzar muuxai baandanuudhaaş ainagyibdi. Yşøø daxin bodozo yzegtii, bideniii by zanagtii, xarin arilagtii, manai xeregte oroisohonoitnoi xereg ygei, bidenei nelenxiidee esergyysen bosohon, tere xosorhon muuxai zasagii by xamagaalagtii. Bidener esesei ilalta xyrter temesexebdi.

Eneeniii medegtii, jyygee xexe baihanaa. haitar bodozo yzegtii.

Aarmiii kømaandalagşa—LOŞÇEENKOV.
Ştaabai naçaalьnig—B. DOBRONRAAVOV.
Ştaabai geşyyd: ÇEBYYNIN, ÇERNIIGOVSKI.

RESPYYBLIKIIN JAARMAG BOLNO

Maartiin 6-haa 12 xyrter Ulaan-Ydiin PVZ-oi bazaarai teritoori deere respyyblikiin jaarmag yngergegdexe.

Ene jaarmagta, Tarbagatai, Biçyyr, M-Şiber, Selenge, Kabaansk, Xori ba Zagaraiin rajoonoi kolxooz, kolxoozniguud ba ymsiin azaltan xamaadalsaxa.

Ede rajoonuudhaa 900 ceentner eldeb mixan, 200 ceentner şiniisiin guril, 300 ceentner xara guril, 600 ceentner tohon, 500 ceentner kartoovxo ba olzoboriiin arteelьnuudhaa 400 mingan tyxerigei eldeb janziin baraa ene jaarmag deere naimaalagdaxaar xylieeg deze baina.

Jaarmagai bolzo baixa yjede bazaar deerexi naimaagai kioosknuud ba magaziinuud 17-hoo 36 xyrter olon bolgogdoxo. Ede kioosk ba magaziinuud, 130 mingan tyxerigei manafaktuur, 60 mingan tyxerigei ed byd, 300 mingan tyxerigei belen xubsaha, 90 mingan tyxerigei gutal batiinkanuud ba 200 mingan tyx. xydøø azalai maşiinanuud (seejelke, plyyg bornoi g. m.) naimaalxa.

Tereenhee gadana velosipeed, patefoon, şaazan gyilgehen amahartanuud, pryziinetei oro, eldeb janziin sai ba bişe bişe kolxoozuudta şuxala xeregtei azalai zebseg, terge tonog g. m. naimaalagdaxa.

Jaarmagta xamaadaxaa jiregşed, jixe zoximzotoi baidalda baixa oroxo ger, oro debisxer, asarhan ba abahan jyymejee xadagalxa kladovoi g. m. byrin baixa.

Jaarmagai bolxo gazartanь, stoloovo, ulaan bulan, spraavka ygexe biyroo xydelze baixa,

Baha tereenhee gadana, kinoo tiaatr g. m. naadan zugaa xaruulagdana.

Kolxoozuud øøhediingee xydøø azaxuin edlelii jixeer asarza naimaalxii oroldoxo johotoi.

D. Lubsanai.

Xoca Namsarain

PYYŞKIN

Uran xursa ygiiji
Rosiin uudam orondo,
Zuun zilei saanahaa
Zoxioon zuran baiguulhan,
Ujuun bilig gaixamşag
Onso mergen eriiji,
Gal mesiin amanda
Jyynde tiize tabiaahaab.

* * *

Tere sagai xaranxii
Tiime byrxeg yjede,
Ujuun xursa biligtee
Uran gojo şyleghee,
Xedii xursa şirtehen
Xedii şanga saxilgaan,
Xarxis xaanai nugarha
Xadxan xarban baigaa haab.

* * *

Syl taigiin ojoorto,
Syrte daidiin xebegte,
Gaixamşagta zoxioolnuud,
Gaşuudalta zyrxiiji,
Jamar jixeer xodolgon,
Jamar jixeer doholgon,
Zerlig xuuşan yjehøø
Zedelen buhalan jiree haab.

* * *

Tiime xynde tyyxehee
Tere saana xolohoo,
Alas oron xarbahan
Aguu jixe zoxioolşiin,
Oşo dyløør sorjohon
Omog mergen ygiiji
Inag xaluun zyrxøørøø
Erxim bolgon joholnom.

* * *

Soveed Buriaad oronhoo
Socialiis haixan baidalhaa,
Tiime xursa biligten
Tiime mergen ujuuntan,
Seseg meteer halbarza
Sengelig xyxiyy baidalaa,
Uran gojoor bişexiiji
Urin xyhen xylieenem.

Sambuugai D. C.

(Xezengiin xysed bişe dunda hurguulida huragşa).

Zuun zilde

Byrged tamagata
Bydyyn gyzeetenei yjede,
Byrxeg manata
Balai xaranxii Rosiido,

Zoxioolşo poeedoi
Zyrxenei soxidol noirsohoor
Zuun zil yngerbeş
Zoxioolş honoxon duuldahaar.

Zoxioolşo poeedoi
Zula şingi azalanь
Zuun zilde byxøøgyi.
Soveed yjede
Sorgilzo, ulam badaraa.
Manai sagta
Mynxezen byri batazaa!

Şir. Şagdarai.

A. S. Pyyşkinde

Şinii nere, şinii aldar
Şingee bidenii zyrxende.
Şinii zoxiool, şinii yge
Şimeg boloo bidende.

Zoxiool şinii zoxidxon
Yge şinii urixan,
Unşanabdi bide barandaa
Oilgonobdi bide ujuundaa.

Tere sagai baidalii
Temdeglen xaruulhanş honixon,
Xozom bolxo zamiiji
Xolbon zaahanş mergexen.

Ispaanidaxi grazdaan dainai baidal

Dainai froontnuud deere

PARIIZ, *fevraalь* 27. (TASS). Ispaarihaa medeesexenь, ysegelder Gvadarraama ba Eskoriaal yçaastguudta yimyyleeşed respyyblikiinxidei poziicii buudaxadaanь, respyyblikiinxidei artileeri mergeer buudaza xariuusaba. Madriidai froontiin yçaastguudta yimyyleeşed jamarş jabuulga xenegyi. Respyyblikiinxid poziicoo haizaruulza baina. Zasagai artileeri yimyyleeşedei poziicii tahaldaagyi boombodozo baina.

Xaraama rajoonoi Valьdemooro, Maranьosa ba Moraata Takyyньja şadarai yimyyleeşedei poziicii respyyblikiinxid jixe xyseteigeer buudaba. Daisanuudai jixexeneer zyrize baibaş respyyblikiinxidei tyryy otriaaduud yimyyleeşedei ene rajoonoi zyyn taliin okoopuudii ezelbe.

Şarxataad froonthoo busaza jiregşed Xaraama myrenei rajoondo yimyyleeşedei jixeer gemtehenii batadxana.

Yimyyleeşed francyyzai xyyrgiin rajoondo respyyblikiinxidei poziicii ataakalaxii hedebe. Tiixedenь respyyblikiinxid daisanuudaa jixeer gemteeze suxariuulba. Kaasa de Kaampiin rajoondo respyyblikiinxid yimyyleeşedii ataakalaza xeden okoopuudiinь ezelebe. Yimyyleeşedei erxiiro oşohon teritoori deere aluulhan xynyyd olon baiba. Ene rajoondo respyyblikiinxid øøhedeingee poziicii jixeer haizaruulba.

Yniversteedei goorodoi rajoondo yimyyleeşed xeden olon taankanuudai tuhalalga doro jabaza ataaka xebeş zorilgodoo xyrøøgyi baina.

Kliinikiin goospitalьda xorood baihan yimyyleeşed, Santa Kristiinada bexizeed baihan yimyyleeşedei gryypetei xolboo baiguulxa hedeige xexedenь, respyyblikiinxid tedeniii ataakalaza taraahan baina.

Respyyblikiinxid fevraaliiin 25-da Madriidhaa urda baihan Yseerada byleg gernyydii ezelebe. Daisanuud koontrataaka xeed soxiuulaha.

Xaraama myrenei rajoondo 5 yder soo jixe ysed baildaan boihonoi hyyleer, namxaruu bolood baina. Respyyblikiin komaandovaniiin yghen daalgabariin respyyblikiin seregyyd dyyrgebe.

Karavaançeeiьda yimyyleeşed enenei urda aldahan poziicoo texeriyylxiin hedelge xebe. Madriidhaa baruun urda Kordoovo orohon xaragii deere respyyblikiinxid daisanai teritoori deere symeren orozo olon xyniii pleende abba.

Nyx. Faaystov paartiiin kandidaad

GOORЬKI. 27 (TASS) Paartiiin avtozavoodsxiin rajoonai komiteedoi biyroo deere Moolotovoi neremzete avtozavoodoi erxiin kyzneec nyx. FAAYSTOVII BK(b) Paartiiin geşyynei kandidaad bolgon abba.

Nyx. Faaystov medyylge soogoo iigeze bişehen baina:

„Namda yzyylegdehen byxii anxarai oroldolgiin tyløø tyryyşiin eelzeende komuniis paartida ba nyx. Staalinda ujalgataib. Bi eneenhee xoişo byri erxim hainaar xydelmerilexe ba Leeninei paartiiin kandidaada xyndete nerii ynen şudarguugaar zyyxeb geze ujalga abanab".

Kylьtyyrne xydelmeri gexede duulaaşagyi boldog direektor

(Manai tusxai korrespondeenthoo)

AGA. Mogoitiin MTS-ei xydelmerişedei kolektiiv jahalal olon zontoi. Kolektiiv soonь edibxitei staxaanovtanş bii, kylьtyyrne johoor azahuuxii xysedegş xynyyd bii jym.

Xedii tiime baibaş, ene MTS-ei xydelmerişedei dunda kylьtyyren xydelmeri jike hula baina. Yligerlexede: kyyrsede huraza baihan traktoriistnar,—xybyyd, basagadhinь gansa baira soo sugtaa baidag. Ene bairanь xyiten zyderyy, uitan, xabşaldaan, bog şoroonş myrtei xamagdadaggyi. şalanь (pooliinь) yni xoliin ugaagdaagyi, kyrsaantnuudainь uitari xebteri geze iişee tiişee xajagdaza nobşo nooxoi bolonxoi.

Nege bişiixan klyybtei. Ene klyybiinь myrtei gai tyligdedeggyihee şaltagaalza, tuilai xyiten baidag. Ene klyyb soo xeşeeldee huuhan kyrsaantnuud gy ali şatar, billiaardaar naadag şad ba gazeed zurnaal unşagşadiinь xezee sagta daaraza, yrgelzedøø xubsahatajaa baidag huudag baina. Jyre klyyb sooiinь kylьtyyrne johoor amaraza sagaa yngergexe xynyydei dura buliaaxa argagyi.

Myn, nege ziaxan baanitai, tereenee hanaxadaa nege tylideg, tyligdexedeeş myrtei dulaasadaggyi, uha ba tylieeniinь dutaşadag. Ene uşar deerehee, xydelmerişediinь bejee sebereer bailgaxa, xubsaha xunaraaş helgexe ba ugaaxa argagyi baidag.

MTS-ei dergede xojor gurban yøørna bii neretei, tereen soonь xyn amitanai şagaaşagyi muuxai.

Xydelmerişedeigee dunda kylьtyyren xydelmeri hainaar jabuulxa tuxai asuudalai garaxada MTS-ei direektor Borgoncoojev gegşe duulaaşagyi bolood haadag. Kylьtyyren xydelmeride gargaşalxa myngen zøøri 1936 ondo homolhongyi baina.

Gadana, xydelmerişedei eblelei komiteedoi tyryylegşe Tydebei gegşe profsojuuzaigaa xydelmeride ba xydelmerişedeigee baira baidalii haizaruulxa tuxai hanalaa bişiixanş tabidaggyi, geşyydei tylөөriin mynge sugluulxa „azaitai" baidag.

Ene barimtanuud bol—„xyn tuxai anxaralaa tabixa" ba „kaadra bygedii şiidxene" gehen nyxer Staalinai zaabarinuudii mynøø xyrter oilgoogyi baihiinь elhryylne.

Mogoitiin MTS-ei direektor nyxer Borgoncoojev ba xydelmerişedei eblelei komiteedoi tyryylegşe Tydebei gegşed xydelmerişedeigee dunda kylьtyyren xydelmerii hainaar tabixa ba baira baidaliinь haizaruulxa johotoit, B. Z.

Byxexolboonoi xydөө azalai viistavkiin kandidaaduud

Ene 1937 ondo bolxoo baigaa Byxoxolboonoi xydөө azaxuin viistavkiin eksponaadta manai respyyblikehee tomilogdoxo xeden kandidaaduudii BMASSR-ei viistavkiin komiteed 1937 onoi fevraaль 4-ei togtooloor batalaba. Edeen soo manai respyyblikiin mal azalai erximlin erxim staxaanovtan orolsobo.

Viistavkiin komiteedoor batalagdahan tyryyşiin kandidaaduud gebel:

1. Alairai aimagai „Ulaan Niixai" geze kolxoozoi aduu moridoi tavaarai feerme. Kolxoozoinь tyryylegşe Malaakşinov, ene feermii daagşa oordento nyx. Atioonov. Feermedenь xamta 186 tolgoi aduu morin, edenhee 108 tolgoi moridonь orloov-amerikaansk yylterel. 50 tolgoi gyy tyryylxe tysebtei aad, bygedinь tyryylze tylei xorolto xeegyi. Aduu mori ysxeberilexe gyrenei tysebii 1936 on soo ylyy gartar dyyrgee.

Enę feermehee „Poezija" geze neretei orloovo-amerikaansk yylterei, 2 nahatai gyyji eksponaadai kandidaadta beledxeze baina. „Poezija" zaluuxanş haa ynder haixan bejetei. „Poezija", 1600 meetr gazarta 2,37 minyyte soo gyideg.

Oordento nyx. Atioonov, eneenhee ondoo, orloovo-amerikaansk yylterei 4 nahatai „Portyyn" geze azarga Byxexolboonoi viistavkada abaaşaxaar beledxeze baina. Ene azargiin ynderenь 145 santimeetr, seezinь yrgen—167santimeetr, şilbenь 19 santimeetr, xurdanai talaar „Poolzija" gyyntei ton adalixan.

2. Xojordxi kandidaadta Alairai aimagai Raazymoviin ner. kolxoozoi aduu-moridoi tavaarai feerme batalagdahan baina. Kolxoozoinь tyryylegşe Baatarov, aduu-moridoi tavaarai feermii daagşa oordento nyx. Myraajev. Ene kolxoozoi aduu moridoi feerme 1934 ondo bii bolxodoo 150 tolgoi aduu moritoi baigaa. Mynөө 2 zilei xugasaa soo feermedee 689 tolgoi aduutai boloo. 1936 onoi gyrenei tysebii ylyy gartar dyyrgehen baina. 1936 on soo ene feermehee xamta 162 mingan tyxerigei mori ba zaluu yrieenyydii xudaldahan baina. Feermiin axalagşa aduuşan 19 nahatai komsomool nyx. Xomoosov gedeg viistavkiin kandidaadta batalagdaa; nyx. Xomoosov aduu moridoo imagta hainaar, şadamaraar xaruuhalhan ugaharaa 82 tolgoi tyrexe gyynhee tyliinь negeş xoroltogyigeer tezeeze abaa.

3. Tarbagatain rajoonoi „Pyyls-Bolьşevika" geze kolxooz, tyryylegşenь nyx. Kaliinin. Ene kolxooz Byxexolboonoi viistavkada niutagai yylterei xonidii beledxeze baina. Xonidiinь amidiin şignyyreer 116 kilograam boldog. Xonin byrihee 3-3 kilograam nooho abaa. Ene kolxooz 1937 onoi ijyylь hara xyrter xonin byriin amidiin şignyyrii 132 kilograam bolgoxobdi geze ujalga abhan baina.

4. Myn Tarbagatain rajoonoi Dzerziinskiin neremzete kolxooz (tyylegşenь Dieviaatov). Ene kolxooz Byxexolboonoi viistavkada niutagai yylterei xusanuudii beledxeze baina. Enenь amidiin şignyyreer 98 kilograam boldog ba zildee 43 kilograam nooho abtadag, 1937 onoi ijyylь hara xyrter xusiingaa amidiin şignyyrii 120 kilograam xyrter deeşelyylze şadaxabdi geze kolxoozoi pravleeni ujalga abhan baina.

5. Alairai aimagai Leeninei neremzete kolxoozoi geşvyn Krestьjaniinov gedeg өөreingee ymsiin medelei „Baabөşka" geze ynieэ viistavkada beledxeze baina. Enenь amidiin şignyyreer 634 kilograam. Zil soo tere ynieen 6670 liitr hy ygedeg.

6. Malazalai turşalgiin moziin staanca (direektorenь nyxer Saxaltyyjev). Ene staanciin 2,5 nahatai, semintaal yylterei amidiin şignyyreer 822 kilograam. „Maraat" geze seber haixan buxa viistavkada abaaşaxa.

1936 onoi 5 hara soo „Maraat" buxiin yrii abza xamta 270 yniee xemel otondo aruulagdaba.

7. Xiaagtiin aimagai Kyibeşebei neremzete kolxooz (tyryylegşenь Ipaatov). Ene kolxooz „Kraali" geze rekoordto tugaltai, enenь 10 haratai baixadaa 420 kilograam bolhon baina.

Yxer malaigaa ba ilangajaa „Kraali" tugalai xaruuha tezeel, baira baidaliinь haizaruulxa geze kolxoozoi tyryylegşe Ipaatovta duradxaxa. xerbee „Kraali" tugalai tezeel xaruulhil, bairiinь haizaruulaagyihaanь viistavkiin komiteed eksponaadai kondidaaIhaa gargaxa baina.

Ene kolxoozoi malai vetsanitaar nyx. Semioonov viistavkiin eksponeent bolzo batalagdaba. Nyx. Semioonov 1936 onoi tyl abalga soo sanitaaraI xydelmerlii hainaar jabuulhanai aşaar negeş tyl xorolto xeegyi. Tereenhee gadana 10 tolgoi tugalii өөrөө xaruuhalza mal bolgohon baina.

Myn, ene kolxoozoi hy tovaarai feermiin haalişa nyx. Şaldyyrova gegşe eksponeentiin kandidaadta batalagdaa. Nyx. Şaldyyrova xeden zil soo malai feerme deere haalinşaar xydelmerileze jabaxadaa negeş tyl xyyyleegyi. 1935 ondo ynieen byrihee dunda zlşeegeer 1800 liitr hy haahan aad, 1936 on soo ynieen byrihee dunda zişeegeer 2100 liitr hy haagaa.

8. Agiin aimagai Bysiiginei neremzete kolxooz. Ene kolxooz Byxexolboonoi viistavkada nege buura beledxeze baina. Tere buuranь 1928 ondo garhan, amidiinь şignyyreer 780 kilograam boldog. Ene buurahaa 1936 on soo 16 kilograam negedegeer soortiin erxim hain nooho abtahan baina.

9. Agiin aimagai Ciicekovoi neremzete kolxoozoi myn tereenşelen buura viistavkada abaaşaxa.

Byxexolboonoi xydөө azalai viistavkiin „malazalai" paaviiloonoi eksponaadta Buriaad-Mongolhoo iimenyyd tyryyşiin kandidaaduud batalagdaad baina.

Byxexolboonoi viistavkiin neegdeter ton baaxan sag yleө. Odoo aimaguudai viistavkiin komiteeduud ba niitiin organizaacanuudai urdaxi gol xariuusalgata zorilgonь xadaa, viistavkiin kandidaaduudta batalagdahan kolxoozuudai azaliinь narin şalgaza baixa johotoi.

Byxexolboonoi xydөө azaxuin viistavkiin kandidaadta batalagdahan byxii kolxoozuud xerbejee ede malaingaa tezeel xaruuhii, baira baidalii haizaruulaa ygei haa, tyl abalgada xorolto bii baigaa haa tere kolxoozii kandidaadhaa gargaxa. Eneeniii medexe xeregtei.

N. Kootov.

[illegible]

Dampiliin J.

(Egetiin Adagai exin burguuliiin huragşa).

Pyyşkin

Uran haixan zoxiool
Oros orondoo delgeeş,
Xele bişegiinь huuri
Anxa tyryyn tabiaaş!
Poeed, şinii nere
Duuriaan boloo zondoo,
Pyyşkin, şinii aldar
Mynxe boloo xetedee.
Zoxiool şinii bajalig
Bata byxөөr mynxerөө.
Zon bidenei zyrxe
Bajarluulan sengeegee.

Poeed, şinii nere
Duuriaan boloo zondoo,
Pyyşkin, şinii aldar
Mynxe boloo xetedee.
Altan zagahiiş unşaab
Abadaa xeleze ygөөb.
Xyn byxen magtaa
Xyxiyy honin gelsee!
Poeel, şinii nere
Duuriaan boloo zondoo
Pyyşkin şinii aldar
Mynxe boloo xetedee.

29 mingan toonno şuluu nyyrhe

Noovosibiirsk. 26 (TASS). Kemerovskiin „Centraalьnaja" şaxtiin kolektiiv troockitonoi xoroloto hyidxelei xoşolongiiji bolьşeviig johoor xyse şadal gargan usadxaxa baina. Nyyrhe maltalgii xedeo xubi jixedxee. Fevraaliiin tysөb dyyrgehen ba 29 mingan toonno şuluu nyrhe bolzorhoo urid maltaza abhan baina.

Xariuusalgata redaaktorii orologşo D. ARDIIN.

„Glavmiaaşiin" sistiemiin Ulaan-Ydiin mixanai kombinaad, Zandiinsk, Xiaaxta ba Mesoovskoio mal, mixa ba şubuuji konveencin sengeer xizaarlalga ygeigeer xudaldan abna.
Zandiinsk mixanai kombinaad geze aadrisaar gy ali mixanai kombinaadai komuutaatarii dundaa I. №15 telefonoor mixanai ssn. g. m. medeze bolno.

MYNӨӨDER

OROS DRAAMIIN GYRENEI TEAATR

Premьjeera A. S. Pyyşkin

Gilьberiin xatan

(Oros kelen deere) 12 kartiintai A. E. Larioonovoi xytelbərieer tabigdaxa.
Zyzegei e ilxenь 8 çaashaa. Kaassa yder 11-hee 2 ç. ydeşe 5-haa 9 ç. boltor

Rossnaabfiilьmiin Buriaad-Mongol moziin kontoora

„Soveedundai Byxexolboonoi Onso VIII Xural deere SSSR-ei Konstituuca taxai"

Nyxer I. V. STAALINAI

xehen elidxel" geze

Istoriis dokymentaalin duugardag fiilьm (sojuuzkinooxrooniikiin) mynөө ydөrhөө exilze kinoo „Progreesto" xaruulba.

Redaakciin aadres: Ulaan-Yde. Ceentr osojuuziin 19. Redaakciin telefoonuud: xariuusalgata redaaktorai — 3-44, xariuusal gata sekretaarai — 3-23, xydөө azalai xeltesei — 7-55, azayiledberiin xeltesei — 5-07.

Naaalr gargagşa C. NIMAAJEV. Verstaalagşad: D. BALDANAI ba D. ZAMSIIN B.-M. Praavda ba Yxenei tipografii Ypolglavliit 168.